

Lokaal plan van aanpak 2020

Gemeente Appingedam, 24-03-2020

"Samen werken aan een kansrijke stad"

Voorwoord

In januari vorig jaar stelde de gemeenteraad het eerste plan van aanpak voor de versterking van panden als gevolg van de aardbevingsrisico's vast, gebaseerd op het mijnraadadvies van september 2018. Het lokale plan van aanpak is de basis voor de uitvoering van de versterkingsoperatie door NCG. De gemeente is daarvoor opdrachtgever. Zo is het sinds halverwege 2019 geregeld. Het wettelijk kader daarvoor wordt binnenkort in de Eerste Kamer behandeld.

Het aardbevingsdossier is volop in beweging, want sinds de vaststelling van het vorige plan van aanpak is er weer heel veel veranderd. De aansturing van het proces werd publiek. De NAM werd "uit het proces" gehaald, de private uitvoeringsorganisatie CVW werd opgeheven en geïntegreerd in een gereorganiseerde NCG, een versnellingssteam bedacht methoden (w.o. de "praktijkaanpak") om de versterkingsoperatie te versnellen en onze Damster "hands-on benadering" leidde ertoe dat gelukkig met de sloop en nieuwbouw van woningen in Opwierde – zuid kon worden begonnen en projecten in Opwierde 1 in verre staat van voorbereiding zijn.

Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat (nog) niet alle verandering er een ten goede is. De via de NCG beschikbare capaciteit voor opnames en vooral beoordelingen blijft te beperkt, waardoor we ook in 2020 weer met een forse achterstand t.o.v.. de voornemens uit het vorige plan van aanpak beginnen. En een inhaalslag zit er helaas nog steeds niet echt in. De voortdurend wijzigende landelijke uitgangspunten voor de technische berekeningen (b.v. m.b.t. de seismiciteit) veroorzaken een grote door bewoners beleefde ongelijkheid, maken het moeilijker om het zo broodnodige draagvlak onder hen te bereiken en vertragen het proces om projecten daadwerkelijk uit te voeren aanmerkelijk. Ook de acties vanuit het versnellingssteam bieden materieel nog niet veel perspectief. Misschien helpt ons, paradoxaal genoeg, op dit moment ook niet dat we voorop lopen in de versterkingsoperatie. Vanuit Appingedam komen regelmatig nieuwe vragen die beantwoord moeten worden.

In dat licht moet dit voorliggende plan van aanpak gezien worden. Wat kun je vanuit die situatie als betrokken partners in de lokale Stuurgroep van Appingedam (incl. NCG) doen? Wat ons betreft er in ieder geval voor zorgen dat wij ons huiswerk, zo goed en volledig als mogelijk, doen. Zodat duidelijk is wat er moet gebeuren, en hoe wij daarin onze prioriteiten stellen.

Het Coronavirus zorgt voor nieuwe onzekerheden waarmee in dit Plan van Aanpak uiteraard nog geen rekening kon worden gehouden. De noodzakelijke beperkingen in het maatschappelijk verkeer hebben ongetwijfeld invloed op de planning van de uitvoering van de plannen. De gevolgen daarvan zijn nu nog niet goed te overzien. In de tussentijd wordt alles wat wel door kan gaan gedaan om de voortgang zo goed mogelijk te waarborgen.

Net als vorig jaar blijft het Damster uitgangspunt dat op termijn alle woningen in Appingedam worden beoordeeld of ze voldoen aan de veiligheidsnorm NPR. Als ze niet voldoen, moeten ze worden versterkt. Uiteindelijk is echter het Rijk hiervoor verantwoordelijk.

Aangeboden door de Lokale Stuurgroep Appingedam,

Nationaal Coördinator Groningen,
Woongroep Marenland,
Woonstichting Groninger Huis,
Woonzorg Nederland,

namens deze,
Annalies Usmany – Dallinga, wethouder gemeente Appingedam

Voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding.....	5
Status	6
2. Kaders en randvoorwaarden Rijk/NCG	6
3. Opname en beoordeling.....	7
<i>Planvorming.....</i>	<i>7</i>
<i>Discretionaire bevoegdheid burgemeester.....</i>	<i>8</i>
<i>Versnellen.....</i>	<i>8</i>
4. Lokale context	9
<i>De inwoner centraal.....</i>	<i>9</i>
<i>Woon- en leefbaarheidsplan</i>	<i>9</i>
<i>Stadsvisie Appingedam</i>	<i>9</i>
<i>Omgevingswet</i>	<i>10</i>
<i>Nationaal Programma Groningen</i>	<i>10</i>
<i>Duurzaamheidsbeleid</i>	<i>11</i>
<i>Herstructurering Opwierde</i>	<i>11</i>
<i>Vernieuwingsplan Opwierde Zuid.....</i>	<i>11</i>
<i>Beschermd stadsgezicht</i>	<i>11</i>
<i>Herindeling Eemsdelta</i>	<i>12</i>
5. Uitvoeringsagenda.....	13
Opwierde-Zuid	13
Opwierde-I	14
Beschermd stadsgezicht	16
6. Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie	17
7. Programma's realisatie wonen	18
8. Programma scholen.....	19
9. Programma zorggebouwen.....	19
10. Overige programma's.....	20
11. Onderzoeksagenda.....	23
12. Vooruitblik na 2020.....	27
13. Organisatie en capaciteit.....	28
14. Communicatie	29
15. Rapportage en monitoring	30
16. Risico's.....	30
17. Bijlagen.....	31

1. Inleiding

In november 2018 is het Plan van Aanpak Mijnraadadvies "Veiligheid voorop en de bewoners centraal" opgeleverd en gepresenteerd. Dit was het eindproduct van de herijking van de versterkingsopgave. Hiermee werd een nieuwe werkwijze geïntroduceerd. De basis voor de versterkingsoperatie van woningen in het gaswinningsgebied wordt gevonden in (op regionaal niveau afgestemde) lokale plannen van aanpak, waarin lokaal prioriteiten worden gesteld n.a.v. het risicoprofiel van de bebouwing. In januari 2019 werd het eerste Damster plan van aanpak vastgesteld. De versterkingsopgave in de gemeente Appingedam kende op dat moment een opgave van ruim 3600 adressen. Inmiddels kent de opgave op basis van de toegepaste HRA systematiek en batches ⁽¹⁾ uit de gebiedsgerichte aanpak een omvang van 5026 adressen, waarvan ruim 3800 met een verhoogd of licht verhoogd risicoprofiel. Een bijzonder forse opgave, die het toepassen van maatwerk, het maken van keuzes én het aanbrengen van prioriteiten noodzakelijk maakt.

Op dit moment wordt nog volop uitvoering gegeven aan dat plan van aanpak 2019. Duidelijk is dat het tempo daarvan, mede vanwege beperkte voortgang in de door NCG voorgenomen opnames, beoordelingen, oplevering van versterkingsadviezen en versnellingsacties in de versterkingsoperatie, lager ligt dan vorig jaar aangenomen werd.

Tegelijkertijd is er in het gasdossier in 2019 veel gewijzigd:

- De aansturing van de versterkingsoperatie veranderde van privaat (NAM) naar publiek (Rijksoverheid) via het besluit versterking gebouwen Groningen,
- De aansturing van de operatie is verschoven van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarbij EZK verantwoordelijk blijft voor de financiering en BZK voor de aansturing van de NCG,
- Aardbevingen in met name Westerwijtwerd en Garrelsweer bepaalden opnieuw de risico's,
- De gaswinning is en wordt sneller terug gebracht, het streven is naar 0 in de zomer van 2022,
- De organisatie van het proces veranderde (opnieuw) met het verdwijnen van het CVW en met de NCG als nieuwe "uitvoeringsorganisatie" waarbij de gemeente de rol van "opdrachtgever" heeft gekregen, en (als steeds) de parameters / randvoorwaarden bij de bepaling van risico's (HRA) en benodigde maatregelen en aanpak bleken buitengewoon veranderlijk.
- De introductie van de praktijkaanpak en de bouwimpuls waarin aannemers via een op te richten bouw bureau de versterkingsmaatregelen, in nauw overleg met de eigenaren, in uitvoering nemen.
- Er werd gestart met de voorbereidingen voor sloop-/nieuwbouw van de "gemetselde woningen" en de "vliesgevels" in Opwierde Zuid (batch 1467) en werd gewerkt aan de zogenaamde Bronswoningen en het corporatiebezit in de batch 1588 en opnames en beoordelingen in het historisch centrum.

Afgesproken is dat het lokale plan van aanpak jaarlijks herijkt / herzien wordt. Het is het kader voor de opdracht(en) die de gemeente jaarlijks aan de NCG geeft voor de uitvoering van de versterkingsoperatie.

Met dit stuk voldoet de gemeente Appingedam aan die afspraak. Het plan van aanpak 2020 is wel op adresniveau uitgewerkt, maar niet als zodanig uitgeschreven. Eigenaren worden individueel benaderd indien hun woning voorkomt op een nieuwe HRA, in aanmerking komt voor een opname dan wel voor een beoordeling. Ook wanneer versterkingsadviezen opgeleverd worden door NCG zullen eigenaren daarover individueel worden geïnformeerd.

- (1) Tot het voorjaar 2018 werden per Batch (partij) van ca. 1.500 adressen in het aardbevingsgebied woningen gebiedsgewijs opgenomen. Steeds een deel daarvan bevindt zich in Appingedam. Door gebiedsgewijze aanpak zijn ingrepen in "groen, grijs en blauw" in de wijk mogelijk. Daarna werd er een triage (selectie) systematiek ingevoerd - de zogenaamde HRA methode - waarbij panden op theoretische wijze in 3 risicoprofielen (verhoogd risico (p50), licht verhoogd risico (p90) en normaal risico (grijs)) werden ingedeeld om zo prioriteiten te kunnen stellen. Doordat panden verspreid door Appingedam verschillende risicoprofielen hebben is een gebiedsgerichte aanpak lastiger.

Status

Het Damster plan van aanpak 2020 is in samenwerking met de NCG en de woningcorporaties ontwikkeld. Het is voorbereid via de lokale stuurgroep die er haar instemming mee heeft betuigd. SodM toetst hoe dit plan zich verhoudt tot de veiligheidsrisico's.

Randvoorwaardelijk voor de uitvoering is de NCG m.b.t.:

- Beschikbaarheid van geld,
- capaciteit voor opnames,
- capaciteit voor beoordelingen
- capaciteit voor uitwerking van beoordelingen,
- capaciteit voor het informeren van de eigenaren over de beoordelingen,
- capaciteit voor tijdelijke huisvesting,
- en de capaciteit voor de uiteindelijke uitvoering.

2. Kaders en randvoorwaarden Rijk/NCG

Op hoofdlijnen zijn de volgende afspraken gemaakt tijdens het bestuurlijk overleg tussen Rijk en regio van 5 juni 2018, welke (nog steeds) dienen als vertrekpunt voor het plan van aanpak:

- Veiligheid, navolgbaarheid en uitlegbaarheid staan bovenaan bij de versterkingsopgave.
- De lokale stuurgroep vervult een regisserende rol in de lokale afwegingen, prioritering en communicatie richting haar inwoners.
- Ingezet wordt op het versnellen van opname, beoordeling en uitvoering.
- De veiligheidsnorm 10^{-5} blijft te allen tijde leidend. (* zie begrippenlijst)
- Om snelheid te maken is het van belang dat de gebouwen met een verhoogd risicoprofiel (p50) en de batches 1.467+, 1.588 en 1581 (niet in Appingedam) in uitvoering worden genomen. Over de uitvoering van de resterende woningen dienen nog definitieve besluiten worden genomen door de Minister.
- Het HRA-model wordt gebruikt om jaarlijks de gebouwen qua opname te prioriteren. Het model is nog niet in staat om te bepalen hoe die gebouwen versterkt moeten worden en wat het individuele veiligheidsniveau van het gebouw is. Hiervoor wordt blijvend gebruik gemaakt van de bestaande systematiek, met als basis de NPR.
- Het programma Heft in Eigen Hand en Eigen Initiatief worden uitgevoerd op basis van de liggende versterkingsadviezen. Hier heeft de gemeente echter geen sturende functie. De bewoners zijn hier zelf aan zet.

- De zorgvisie die is vastgesteld wordt in uitvoering gebracht.
- Het Rijk is wettelijk verantwoordelijk voor de te behalen veiligheid door de versterkingsaanpak. Alle kosten die worden gemaakt vanuit veiligheidsperspectief of op basis van bestuurlijke afspraken, worden vergoed door het Rijk. Tot het moment dat per onderwerp nieuwe afspraken zijn gemaakt, blijven eerdere afspraken uit het Meerjarenprogramma 'Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen' (MJP) van kracht.

Aanvullend streeft NCG ernaar bij versterking eventuele schade te herstellen. Ook kan er vanuit schade aanleiding zijn te onderzoeken of een pand opgenomen en beoordeeld zou moeten worden. Ook het SodM heeft het advies gegeven panden met significante schade toe te voegen aan de lijst met geprioriteerde adressen. Een randvoorwaarde hiervoor is dat met TCMG tot overeenstemming kan worden gekomen over het delen van gegevens en operationele werkafspraken. Hiervoor is een convenant opgesteld welke op 11 september 2019 is ondertekend.

3. Opname en beoordeling

Met de bewoner wordt een opname afspraak gemaakt. Dit kan een uitgebreide of een validatieopname zijn. Uit de opname volgt een beoordeling (sterkteberekening) op basis de NPR die ten tijde van de opname actueel is. De uitkomst wordt vervolgens met de eigenaar besproken. Uit de berekening wordt duidelijk of een gebouw al dan niet voldoet aan de norm 10^{-5} . Zo niet, dan neemt de NCG een normbesluit en wordt de gebouweigenaar begeleid in het vervolgen van het traject van versterking. Voldoet de woning wel aan de norm, ook dan wordt een normbesluit genomen maar is versterken niet noodzakelijk en kan het traject hier eindigen.

Planvorming

Indien een woning niet voldoet aan de norm is het normbesluit het vertrekpunt voor verdere planvorming. De waardebeoordelingen (versterkingskosten versus herbouwkosten) geven richting aan het gesprek en mogelijkheden die met bewoners kunnen worden verkend: versterken, sloop-nieuwbouw of herbouw. Uitwerking vindt vervolgens plaats in het definitief ontwerp. De gebouweigenaar heeft in dit stadium de keuze:

- Individueel opdrachtgeverschap. De eigenaar kan kiezen voor uitvoering onder eigen beheer, waarbij hij/zij zelf bepaalt in hoeverre NCG nog een rol speelt.
- Collectief opdrachtgeverschap (CPO). Gezamenlijk opdrachtgeverschap is zeker te verkiezen bij in blokjes geschakelde woningen, waarbij een meer projectmatige aanpak noodzakelijk is.

Realisatie

Op basis van het definitief ontwerp worden contractstukken opgemaakt, vergunningen aangevraagd en neemt de gemeente een versterkingsbesluit, wordt aanbesteed en tekent de eigenaar uiteindelijk voor daadwerkelijke realisatie middels een overeenkomst.

NPR

Bij nieuw uit te voeren opnames en beoordelingen wordt op dit moment gebruik gemaakt van de NPR9998:2018. Het ministerie van BZK heeft NEN de opdracht gegeven de NPR door te ontwikkelen. Vanzelfsprekend moet een update (minimaal) beleidsmatig van toepassing worden verklaard, waarbij ook wordt aangegeven vanaf wanneer of voor welke gebouwen met de nieuwste inzichten beoordeeld kan worden.

Discretionaire bevoegdheid burgemeester

Adressen die in eerste instantie niet in de versterkingsopgave waren betrokken, kunnen alsnog worden opgenomen in het Opname- en Beoordelingsprogramma. Daar voor bestaan de volgende routes.

Toevoegen van adressen aan het Opname- en Beoordelingsprogramma:

1. Toepassen discretionaire bevoegdheid van de burgemeester met als redenen:
 - a) Schrijnende gevallen (bijvoorbeeld psychische problemen of complexe schade);
 - b) Toepassen noodverband (aanvullingen op de HRA lijst);
 - c) Maatschappelijke aanvaardbaarheid;
 - d) Overig, nader uit te werken.
2. Loket Opname op verzoek

Toekennen van een verhoogde prioriteit:

1. Toepassen discretionaire bevoegdheid van de burgemeester met als redenen:
 - a. Schrijnende gevallen (bijvoorbeeld psychische problemen of complexe schade).
 - b. Samenloop van investeringen.
 - c. Toepassen noodverband.

Versnellen

Onder aanvoering van het versnellingsteam wordt gewerkt aan maatregelen om de uitvoering van de versterkingsoperatie te versnellen, de regie van de gemeenten te vergroten en het bewonersperspectief te verbeteren. Dit team bestaat uit afgevaardigden(hoogambtelijk) van gemeenten, provincie, het ministerie van EZK, het ministerie van BZK en de Uitvoeringsorganisatie (Nationaal Coördinator Groningen). In het bestuurlijk overleg van 23 januari 2020 is een maatregelenpakket vastgesteld. De relevante elementen daaruit voor dit plan van aanpak betreffen:

Praktijkaanpak: een proces waarbij nog geen versterkingsadvies beschikbaar is en waarbij versterkingsmaatregelen door één opdrachtnemer bepaald worden op basis van kennis en expertise van aannemers en constructeurs. Een pilot gaat dit jaar (ook in Appingedam) van start;

Typologiebenadering: versterkingsmaatregelen worden bepaald op basis van doorgerekende woningen uit eenzelfde typologie. Een eerste project in dit kader start ook dit jaar in Appingedam;

Bouwimpuls: maximaliseren van de uitvoeringscapaciteit bij bouwers met bijbehorende marktbenaderingsstrategie m.n. gericht op uitvoeren praktijkpakket en elementen uit typologiebenadering. Gestart wordt met zes regionale bedrijven ("B6");

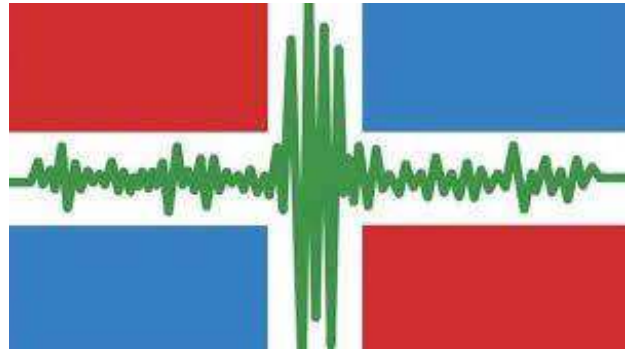
Andere maatregelen betreffen een efficiëntere interne organisatie van processen en continuering van (aflopende) regelingen, zoals de nieuwbouwregeling en een opkoopregeling.

4. Lokale context

Nu de versterkingsopgave in Appingedam in programma's verder is uitgewerkt en de eerste plannen in uitvoering komen, worden ook de aanzienlijke gevolgen daarvan voor de stedenbouwkundige structuur en de openbare ruimte concreter zichtbaar. De gemeente Appingedam wil de versterking begeleiden vanuit de bestaande en nieuw te ontwikkelen visies op het gebied van onder andere volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedenbouw. Op deze manier kan de bedreiging worden omgezet in een kans. Dit uiteraard zonder concessies te doen aan de veiligheid. Plannen hiervoor worden uiteindelijk voorgelegd aan de gemeenteraad.

De inwoner centraal

"Een deel van de maatschappelijke onvrede in Groningen komt voort uit een gebrek aan regie van de eigenaar op de versterking van een gebouw," stelt de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Versterken Groningen, waarover alleen de Eerste Kamer zich nog moet uitspreken. Inderdaad: een deel want veel heeft in dit lang lopende dossier "gevolgen gaswinning" ook te maken met andere factoren die ook in Appingedam opgeld doen: Zo blijft de hoeveelheid openstaande schademeldingen nagenoeg onverminderd groot, is er ongekend grote onzekerheid over de uitwerking van de versterkingsopgave en wordt de invloed van de gaswinning op het algehele welbevinden van onze inwoners duidelijker zichtbaar.

Naar aanleiding van deze ontwikkeling, maar ook ter preventie, zijn door de gemeente Appingedam en haar maatschappelijke partners afspraken gemaakt over signalering en verwijzing: Damster zorgroutes. Door Nationaal Coördinator Groningen zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om de sociaal-maatschappelijke ondersteuning door ASWA Welzijn en de Damster Zorgbalie op de Damster schaal naar lokale behoefte nader in te vullen. Kortom: er is nadrukkelijk aandacht voor het welbevinden van de inwoners van de gemeente Appingedam.

Daarnaast steken de gemeente, woningcorporaties en de NCG er veel energie in om inwoners / eigenaren tijdig en zo volledig mogelijk te betrekken bij de ontwikkelingen die hen raken via bijeenkomsten, nieuwsbrieven en door middel van individuele begeleiding. Bij de uitvoering van de plannen wordt bekeken hoe bewoners op een innovatieve manier kunnen worden betrokken, met als doel het behouden en waar wenselijk versterken van de sociale cohesie. Recent is ook de website www.appingedamversterkt.nl gelanceerd waarop algemene informatie over de versterking te vinden is.

Woon- en leefbaarheidsplan

Het woon- en leefbaarheidsplan "Noord-Groningen Leeft" (WLP2) is een gezamenlijke visie die tot en met 2021 loopt. Het beschrijft aan de hand van vijf kernopgaven de visie en afspraken die de partijen vanaf 2017 wilden uitvoeren, waaronder de opgave 'het wonen van de toekomst'. Uit het onderzoek komt de gemeente Appingedam als een stad met groei naar voren, meer dan de prognose laat zien. Deze groei komt volgens het onderzoek voort uit een sterke binding met Appingedam, een compleet voorzieningenaanbod en goede bereikbaarheid. Dit maakt dat Appingedam ook bij jongeren in trek is.

Stadsvisie Appingedam

In juni 2019 heeft de gemeenteraad de Stadsvisie Appingedam 2019-2030 vastgesteld. De stadsvisie richt zich op de kwaliteit van het wonen en leven in Appingedam en op basis van de visie wil de gemeente groei mogelijk maken in Appingedam. De visie bestaat uit een overkoepelend deel, maar levert ook drie meer concrete wijkontwikkelingsplannen op en gaat in de brede zin in op alle facetten die bijdragen aan leefbaarheid in

Duurzaamheidsbeleid

De gemeenteraad van Appingedam stelde in juni 2017 de beleidsnotitie 'Duurzaam duurt het langst' vast. Onder invloed van de toenemende vraag naar energietransitie en duurzaamheid werd een aantal speerpunten voor de periode tot 2020 vastgesteld. Inmiddels wordt in regionaal verband gewerkt aan het opstellen van een Regionale Energie Strategie, is deelname aan het Rijksprogramma 'Aardgasvrije Wijken' een feit voor Opwierde-Zuid en wordt gewerkt aan een Energievisie voor de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum.

De regionale energietransitie biedt de gemeente Appingedam en straks Eemsdelta, nieuwe mogelijkheden bij de verdere uitwerking van de visie in 2020/2021.

Herstructurering Opwierde

In 2002 is in Appingedam samen met maatschappelijke organisaties de herstructurering van de wijk Opwierde ter hand genomen. In dit herstructureringsproces zijn plusminus 800 woningen afgebroken en vernieuwd. Door met name incourante (oude en gestapelde) sociale huurwoningen te vervangen door eigentijdse woningen is een enorme kwaliteitsslag gemaakt. Door de ontwikkeling van vooral generatiebestendige grondgebonden woningen en gestapelde woningbouw rond het nieuwe 'Hart van Opwierde' is niet alleen een volkshuisvestelijke kwaliteitsverbetering gerealiseerd, maar is de stedenbouwkundige structuur van de wijk toekomstbestendiger gemaakt. Daaraan is bijgedragen door voorzieningen (onderwijs en detailhandel) te concentreren en te vernieuwen. Opwierde-Zuid maakt deel uit van de herstructurering Opwierde.

Vernieuwingsplan Opwierde Zuid

Appingedam heeft samen met haar maatschappelijke partners en wijkbewoners een integraal plan voor Opwierde-Zuid opgesteld. In de planvorming stonden eigenaren en huurders centraal, waardoor de betrokkenheid en sociale cohesie een impuls heeft gekregen. In het plan worden demografische trends, energietransitie en transformatie van de woningbouwvoorraad gecombineerd met de opgave die voortvloeit uit de gebiedsgerichte aanpak van de versterkingsopgave. Door deze koppeling ontstaat er een aardgasvrije, aardbevings- én klimaatbestendige wijk voor gezinnen, ouderen en jongeren in een passende leefomgeving met verschillende woningtypes. Opwierde-Zuid: veilig, duurzaam & toekomstbestendig!

Beschermd stadsgezicht

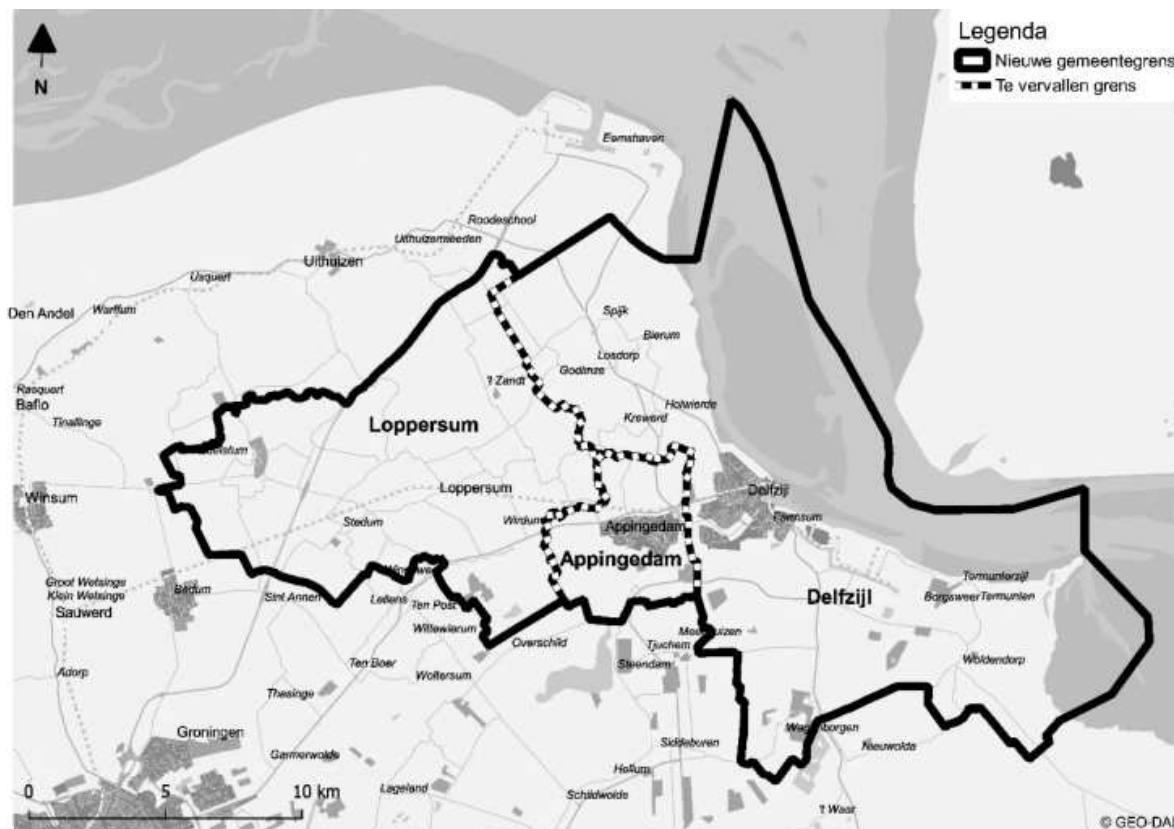
Het jaar 2019 is vooral benut om de opgave rond de versterking van panden in het beschermd stadsgezicht goed in beeld te brengen en verkenningen uit te voeren over de organisatie van dat proces. Het gaat nl. om meer dan versterken van panden alleen. De vele monumenten, de kademuren, de (kwetsbare) situatie van het MBK en de grote fysieke samenhang tussen de bebouwing maken de opgave complex. De afgelopen periode is er achter de schermen veel voortgang geboekt om te komen tot versterkingsadviezen (VA's) van p50 panden, de panden met een verhoogd risicoprofiel, waaronder verhoudingsgewijs veel MKB. In 2020 worden de versterkingsadviezen voor de overige panden verwacht.

Voor de locatie het Bolwerk is inmiddels met planvorming gestart. Besluitvorming - gericht op uitvoering - daarover kan in de loop van dit jaar plaatsvinden.

Herindeling Eemsdelta

Gestreefd wordt om - met ingang van 01 januari 2021 - de samenvoeging van de gemeenten Delfzijl, Loppersum en Appingedam te hebben afronden. Op dat moment worden de onderlinge gemeentegrenzen opgeheven en is de nieuwe gemeente "Eemsdelta" een feit. Het plan van aanpak 2021 zal door deze nieuwe gemeente opgesteld worden. Vooruitlopend op de samenvoeging in het versterkingsdossier "aardbevingen de baas" de samenwerking tussen de drie huidige gemeentes geïntensiveerd.

Nieuwe gemeente Eemsdelta

5. Uitvoeringsagenda

Het uitgangspunt in 2019 was dat na de herijking opgestarte projecten met spoed worden hervat en in voortvarend tempo in uitvoering worden gebracht: de uitvoeringsagenda. Parallel is een onderzoeksagenda opgesteld: gebouwen met een verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel worden opgenomen en beoordeeld. Na het doorlopen van deze stappen is bekend of en zo ja, in welke mate woningen bouwkundig versterkt moeten worden om te voldoen aan de veiligheidsnorm: 10^{-5} . De inhoud van de onderzoeksagenda wordt in een afzonderlijk hoofdstuk toegelicht.

Onderstaand is weergegeven welke uitvoeringsprogramma's van toepassing zijn en/of worden in Appingedam.

Heft in eigen Hand / Eigen Initiatief

In 2016 heeft Nationaal Coördinator Groningen een proef gedaan waarin regionaal vijftig eigenaren in de gelegenheid werden gesteld als particulier opdrachtgever de versterkingsmaatregelen en eventuele andere verbouwingen aan hun woning zelf uit te (laten) voeren: Heft in eigen Hand. De proef verliep dusdanig dat in 2017 een volgende ronde werd opgestart onder de naam 'Eigen Initiatief'. Binnen deze ronde was in de regio plaats voor tweehonderd woningen. Voor een aantal woningen is reeds een omgevingsvergunning verleend en starten werkzaamheden op korte termijn of zijn al gestart.

De huidige stand van zaken - begin 2020 - voor de 43 "heft in eigen hand" en de "Eigen initiatief" panden in Appingedam is:

• Aantal opnames uitgevoerd:	43
• Aantal woningen beoordeeld:	42
• Aantal woningen uitvoering gestart:	12
• Aantal woningen uitvoering gereed:	3

Opwierde-Zuid

In het voorjaar van 2016 startte het inmiddels opgeheven Centrum Veilig Wonen onder regie van Nationaal Coördinator Groningen met het uitvoeren van woninginspecties. Op 31 mei en 1 juni 2017 werden in de Nicolaï-kerk de versterkingsadviezen voor 398 woningen gepresenteerd. Voor 233 gemetselde woningen is vanaf dat moment gewerkt aan planvorming voor sloop-nieuwbouw.

Voor 165 woningen met elementgevels aan de voor- en achterzijde (vliesgevels) werd gewerkt aan de voorbereiding van versterkingsmaatregelen. De versterking bij vier woningblokken startte in het najaar van 2017. In het voorjaar van 2018 werd het door bestuurlijke afspraken mogelijk om ook voor de vliesgevelwoningen te werken aan planvorming voor sloop-nieuwbouw.

Op 27 november 2018 kreeg de herstart van de versterkingsopgave vorm middels een informatiebijeenkomst voor bewoners die te horen kregen dat de financiële voorwaarden zijn vastgelegd. De gemeente Appingedam presenteerde het vernieuwingsplan voor de openbare ruimte. De partijen hebben de planvorming vanaf 10 december 2018 in gezamenlijkheid ter hand genomen, waarbij gestreefd werd naar het starten van werkzaamheden in het veld in het najaar van 2019.

233 "gemetselde woningen"

Inmiddels is een aannemer geselecteerd en de omgevingsvergunning - voor een deel van de woningen - is afgegeven. Iets later dan gepland zijn de eerste bewoners verhuisd naar hun tijdelijke woning en zijn de sloopwerkzaamheden van de eerste woningen in januari 2020 gestart. Verwacht wordt dat de eerste woningen in het derde of vierde kwartaal 2020 opgeleverd worden en dat het gehele project in het vierde kwartaal van 2021 gereed is. Van de 233 woningen worden op deze locatie 184 woningen terug gebouwd.

Door Woongroep Marenland zijn 49 woningen sociale huurwoningen buiten de wijk gerealiseerd en inmiddels opgeleverd.

165 "vliesgevelwoningen"

De voorbereiding van de vervanging van de vliesgevelwoningen zijn in volle gang. Er is een aannemer geselecteerd en de omgevingsvergunning wordt binnenkort aangevraagd. Op basis van de huidige informatie verhuizen de eerste bewoners in het 3de kwartaal van 2020 naar de tijdelijke huisvesting. Verwacht wordt dat de eerste woningen in het eerste kwartaal van 2021 opgeleverd worden en dat het gehele project in het derde kwartaal van 2022 gereed is.

Opwierde-I

Vanaf 2016 werden ook in andere delen van de wijk Opwierde woningen geïnspecteerd. Binnen de batch '1588' vallen 849 adressen in de gemeente Appingedam. Voor een deel betreft dit rijwoningen in het noordoostelijk deel van Opwierde en de gestapelde bouw in het gebied tussen de Burgemeester Klauckelaan en de Farmsumerweg. In januari 2018 ontvingen eigenaren het bericht dat uit engineering bleek dat aan alle geïnspecteerde woningen versterkingsmaatregelen uitgevoerd dienden te worden. Overeenkomstig het advies van de Mijnsraad kunnen eigenaren het versterkingsadvies laten uitvoeren.

In het tweede kwartaal van 2019 zijn bijeenkomsten georganiseerd voor de eigenaren en bewoners van de 849 adressen. Tijdens de bijeenkomsten is het versterkingsadvies gedeeld en is een procesvoorstel voor het

vervolgtraject voorgelegd aan de eigenaren en bewoners. In Opwierde 1 worden - op 150 woningen na - alle woningen binnen de batch 1588 vervangen. Het gaat hierbij om 556 woningen van de woningcorporaties en om 143 van particulieren of particuliere verhuurders in wat genoemd wordt "de Bronswoningen" waarvan een klein deel corporatiebezit is. 150 woningen uit de batch 1588 worden in 2021 op verzoek van de woningcorporaties herbeoordeeld. Deze woningen vormen het zogenaamde 'hart van Opwierde' en zijn zeer recentelijk gebouwd. Ook in Opwierde 1 treft de gemeente de benodigde voorbereidingen voor de openbare ruimte, een beeldkwaliteitsplan en een aanpassing van het bestemmingsplan.

Batch 1588, algemeen

Voor de woningen in "batch 1588" is een procedure ontwikkeld waarbij eigenaren meer zeggenschap hebben over de versterking van hun woning. Zij hebben de regie over de versterking en kunnen zelf hun woning laten vervangen. Hiertoe is een subsidieregeling ontwikkeld waarbij een eigenaar budget aanvraagt op basis van een prijslijst, waarmee de vervangingskosten zijn bepaald. Deze prijslijst houdt rekening met kenmerken van de woning zoals de oppervlakte en het afwerkingsniveau en wordt aangevuld met budget voor bijkomende kosten zoals tijdelijke huisvesting etc.

Vervangen corporatiewoningen in batch 1588

De woningcorporaties hebben inmiddels de voorbereidingen getroffen om hun 556 te vervangen woningen aan te besteden en gaan in samenwerking met een aannemer, architect en de huurders plannen uitwerken. Aangenomen wordt dat de voorbereiding in 2020 afgerond wordt en men kan starten met de sloop-nieuwbouw vanaf het eerste kwartaal van 2021. Deze projecten worden gefaseerd vanaf eind 2021 opgeleverd. De laatste woningen zullen vermoedelijk eind 2025 gereed zijn.

Vervangen particuliere woningen in batch 1588

Nagenoeg alle particulier eigenaren in de batch 1588 bezitten een woning in het complex dat in de volksmond "Brons woningen" genoemd wordt. Omdat dit grondgebonden rijwoningen betreft variërend in lengte van 2 tot maximaal 10 woningen en dit niet individueel vervangen kan worden is de eigenaren voorgesteld hiervoor een CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) organisatie in te richten. Hierover zijn de eigenaren eind 2019 geïnformeerd. De eerste gesprekken zijn gestart met de eigenaren waaronder ook 2 woningcorporaties die samen 12 woningen bezitten in dit complex van 155 woningen. De voorbereidingen zullen in 2020 plaatsvinden waarna – afhankelijk van de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting - met de uitvoering gestart kan worden rond de zomer van 2021.

Drive in woningen

In Appingedam staan 150 Drive-in woningen, waarvan 127 in Opwierde 1 en 23 in Tjamsweer. De planvorming m.b.t. de drive-in woningen is volop in voorbereiding. Verwacht wordt dat aan de hand van de VA's en eerste ideeën over de uitwerking daarvan nog voor de zomer van 2020 met de bewoners kan worden gecommuniceerd over de plannen.

Parallel aan de planvorming voor de woningen zal ook gewerkt worden aan een plan voor de openbare ruimte, zodat - vergelijkbaar met Opwierde-Zuid - er een wijk ontstaat waar jong en oud veilig, duurzaam en toekomstbestendig kan wonen.

Beschermd stadsgezicht

De komende maanden komen er zo'n 60 versterkingsadviezen beschikbaar voor de eigenaren. 20 daarvan betreffen MKB – panden. Het komend jaar wordt gewerkt aan de overige opnames en beoordelingen (P50 en P90). Dat betekent dat nu ook verder vorm gegeven kan gaan worden aan de strategie voor de aanpak van het historisch centrum. De insteek daarbij is het volgende:

- Het beschermd stadsgezicht wordt als één geheel beschouwd waarvoor een goed afgestemde aanpak nodig is.
- Vaste uitgangspunten zijn nodig die voor de gehele aanpak blijven gelden, waardoor ongelijkheid in de benadering tussen verschillende locaties wordt voorkomen.
- Versterken van panden is de basis. Die wordt aangegrepen om tegelijkertijd stappen te zetten om het centrum toekomst bestendig te maken (in het jargon: koppelkansen).
- Daarbij spelen zaken als de monumentaliteit (rijks- en gemeentemonumenten), ontwikkelingen rond het retaillandschap, kwaliteit van de openbare ruimten en meer specifiek de situatie van de kademuren, particuliere woningverbetering en het toekomstig (bv meer toeristisch en verblijfsgericht) wenselijke profiel van het historisch centrum een belangrijke rol.
- Dat betekent dat er voor de realisatie uit meerdere financiële bronnen geput zal gaan worden. Dat zijn naast de rijksmiddelen (via de NCG) voor versterking, verduurzaming, tijdelijke huisvesting, monumenten - en MKB - regelingen ook (reguliere) gemeentelijke en provinciale middelen o.a. via het NPG.
- De aanpak van opname en beoordeling vindt clustergewijs plaats, dat wil zeggen, via seismisch samenhangende combinaties van panden.
- De komende tijd wordt dit naar inhoud, geld en organisatievorm nader uitgewerkt. Uiteraard worden eigenaren en het MKB daar volop bij betrokken.

6. Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie

Bij de realisatie van een bouwprojecten kan veel overlast ontstaan. Daarom moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden om de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in de straat, wijk en stad te waarborgen. Op verzoek van de gemeente Appingedam heeft het CVW - nu NCG - hiertoe een **Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie** deelplan voor Opwierde Zuid opgesteld. Hiervoor is het BLVC Raamwerk gebruikt welk in samenwerking tussen de gemeente Appingedam, Centrum Veilig Wonen, Nationaal Coördinator Groningen en de woningbouwcoöperaties is opgesteld.

Voor en in opdracht van de gemeente wordt een zogenaamde BLVC Hoofdplan opgesteld. Hierin wordt de basis gelegd voor de BLVC deelplannen die door de uitvoerende partijen moet worden opgesteld voordat de werkzaamheden in de wijk kunnen starten. In een dergelijk plan wordt uiteen gezet hoe men tijdens de uitvoering de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid waarborgt en hoe men daarover met bewoners en overige betrokken partijen communiceert. Het BLVC Hoofdplan en het Raamwerk zal in 2020 vastgesteld worden door de raad waarna het onderdeel uit maakt van de aan te vragen omgevingsvergunning voor elk bouwplan in Appingedam.

7. Programma's realisatie wonen

Gemeenten, NCG, BZK en marktpartijen hebben een aantal programma's uitgewerkt met als doel sneller te kunnen versterken. Ook heeft NCG bepaald welke adressen daarvoor in aanmerking komen. Onderstaand een overzicht van de programma's die op dit moment bekend zijn.

Pilot programma, Bouw Impuls

Er zal in 2020 in Appingedam een pilotproject gestart worden in het kader van het bouwakkoord met 6 lokale aannemers. Hiertoe zijn 75 adressen geselecteerd die in de HRA de kwalificatie "P50, verhoogd risico" hebben gekregen en waar al opname en beoordeling is gedaan, oftewel waar al een versterkingsadvies voor beschikbaar is. Deze panden staan verspreid door de stad. De eigenaren worden medio 2020 door een aannemer en een bewonersbegeleider van NCG benaderd. De inschatting is dat het tijdstip van de uitvoering sterk afhankelijk zal zijn van de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting.

Pilot programma, Praktijkaanpak

Er zal in 2020 in Appingedam een pilotproject uitgevoerd worden in het kader van de praktijkpak (voorheen aannemersvariant). De intentie van de aanpak is dat een, van tevoren aan te wijzen, aannemer een opname uitvoert, beoordeelt of een pand moet worden versterkt, voorbereidingen treft en de uitvoering van de versterking ter hand neemt. In Appingedam is een complex met 33 huurwoningen in de wijk Oling hiervoor aangewezen. In 2020 zal dit project starten met de opname en de voorbereidingen op de uitvoering. De inschatting is dat het tijdstip van de uitvoering sterk afhankelijk zal zijn van de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting.

Pilot programma, Typologieaanpak (waaronder koploper)

In 2020 start in Appingedam een pilotproject Typologieaanpak. In de typologiebenadering wordt op basis van gemeenschappelijke kenmerken van gebouwen bepaald of ze aan de norm voldoen. Als een gebouw niet aan de norm voldoet, wordt een standaardmaatregelenpakket bepaald. De typologieaanpak wordt ingezet bij gebouwen die vaak voorkomen (zoals rijwoningen en 2-onder-1 kap). Bij toepassing van een typologieaanpak wordt altijd een (eenvoudige) opname uitgevoerd om te bevestigen dat het gebouw binnen de typologie valt. Als versterkingsmaatregelen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de veiligheidsnorm, worden de standaardmaatregelen in overleg met de eigenaar ingepast. Er blijft dus maatwerk nodig. Er kan snelheid worden gemaakt doordat gebouwen niet meer individueel worden doorgerekend en vanwege het standaardiseren van maatregelen.

In Appingedam betreft dit programma vrijstaande arbeiderswoningen met een licht verhoogd en normaal risicoprofiel. Door deel te nemen aan het programma Koploper wordt versneld onderzocht of de woning voldoet aan de geldende veiligheidsnorm. Voldoet de woning niet aan de norm? Dan wordt de woning aansluitend versterkt. In de gemeente Appingedam zijn 14 adressen door de NCG in de pilot Koploper opgenomen om hieraan deel te nemen.

8. Programma scholen

Primair onderwijs

Binnen het scholenprogramma van de gemeente Appingedam wordt gewerkt aan de bouwkundige versterking van twee kindcentra: Olingertil en Opwierde. Voor het speciaal basisonderwijs (RENN4) wordt gewerkt aan de realisatie van nieuwbouw. Deze nieuwbouw wordt gecombineerd met de realisatie van tijdelijke huisvesting voor de te versterken schoolgebouwen. De nieuwbouw van RENN4 vormt de permanente kern binnen de flexibele schil die de kindcentra gaan gebruiken. De tijdelijke huisvesting en nieuwbouw voor RENN4 worden gebouwd aan de Olingermeeden, tegenover IKC Olingertil.

Begin 2020 worden de bestekken voor de infrastructuur rondom Olingermeeden opgesteld en aanbesteed. De start van de aanleg van de nieuwe infrastructuur (wegomlegging en parkeren) op de schoollocatie Olingermeeden start in het voorjaar van 2020. De periode tot en met de zomer 2020 wordt gebruikt om in bouwteamverband te komen tot een definitief en technisch ontwerp van het nieuwe kindcentrum RENN4.

Planning is dat vlak na de zomer van 2020 de schop in de grond gaat om de tijdelijke huisvesting voor de twee Kindcentra te bouwen. (Deze wordt later – in 2022- , na de versterking van de twee kindcentra, omgevormd tot de definitieve huisvesting van het nieuwe Kindcentrum Renn4). Oplevering voorjaar 2021. Verder wordt gewerkt aan de programma's van eisen en ontwerpen voor de schoolzones Olingertil en Opwierde, zoals die moeten ontstaan na de versterking.

Voortgezet onderwijs

Voor het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs is de samenwerking met de gemeente Delfzijl gezocht en gevonden. Aan de Pastorielaan in Appingedam wordt een campus voor het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs gebouwd. Locaties van het Noorderpoort College (Farmsumerweg), Eemdeltacollege (Opwierderweg) zullen na de oplevering van de campus niet langer als onderwijsgebouw worden gebruikt en worden afgebroken. De wijze van herinvulling van de locaties wordt vastgelegd in de Stadsvisie van Appingedam. Het scholenprogramma dateert uit de tijd vòòr oprichting van Nationaal Coördinator Groningen en valt daarom buiten de scope van de Lokale Stuurgroep Versterking "Wonen" van de gemeente Appingedam, en kent daardoor een eigen traject.

Op de locatie verpleeghuis Solwerd worden vanaf half februari 2020 sloopwerkzaamheden uitgevoerd. Na de sloop van verpleeghuis Solwerd wordt het terrein bouwrijp gemaakt. In januari/februari wordt de bouw van de scholencampus aanbesteed, waarna de bouw van de campus plaats kan hebben vanaf november 2020. Daarnaast vinden voor het aanpalende gebied de voorbereidende werkzaamheden plaats voor de infrastructurele werken die ervoor zorgen dat de campus straks ook ontsloten en bereikbaar is. Zo wordt verkend of en hoe de rotonde aan de Jan Bronsweg moet worden aangepast en hoe de toekomstige ontsluiting en parkeervoorzieningen in het gebied vorm moeten krijgen (van Masterplan naar VO/DO/TO). Er wordt mogelijk ook een tijdelijke bouwweg aangelegd vanaf de N360 om de loop/bouwplaats veilig te ontsluiten.

9. Programma zorggebouwen

Uit inspectie en engineering blijkt dat ook gebouwen waarin zorg wordt aangeboden versterkt dienen te worden. Naast intramurale voorzieningen betreft het ook complexen waar beschermd wonen, of wonen in combinatie met zorg wordt aangeboden. In regionaal verband is de visie '(Bevings)bestendige zorg in Groningen' opgesteld en vastgesteld door de stuurgroep 'Zorg' van Nationaal Coördinator Groningen. Deze visie is de basis onder een programmatische aanpak waarbij zorginhoudelijke aspecten en huisvesting worden gecombineerd, met toekomstbestendige en aardbevingsbestendige zorg als eindresultaat. In 2020 zal, uiteraard in nauwe samenwerking met de betrokken zorgorganisaties, aan de volgende planonderdelen worden gewerkt:

Zorgakkoord

1. Planontwikkeling (vervangende) nieuwbouw De Hoven, De Zijlen en 's Heeren Loo (samen 120+24+24 eenheden) op de locatie Eendracht. Er zal gewerkt worden aan het gezamenlijke ontwerp en het aanbestedingsgereed maken ervan.
2. Planontwikkeling (vervangende) nieuwbouw De Zijlen en 's Heeren Loo (samen 24+24 eenheden) op een nader te bepalen plaats. Er zal gewerkt worden aan het gezamenlijke ontwerp. De uitvoering vindt later plaats dan die van de Eendracht.

Versterkingsopgave

3. Zoeken tijdelijke huisvesting voor de te versterken zorggebouwen algemeen en in het bijzonder voor de panden uit de eerste tranche. Het versterken van Gildenhof is het eerst aan de orde, samen met het versterken van de ruimten in Bruggehoofd die daarna gebruikt zullen worden voor de huisvesting van de dagbesteding van Cosis-cliënten.

10. Overige programma's

Versterkingsprogramma, Bijzondere Situaties

Met het versterkingsprogramma Bijzondere situaties willen NCG en Gemeenten bewoners met een bijzondere situatie helpen door hun woning te onderzoeken en indien nodig versterken. Voorwaarde is dat er naast de versterkingsopgave sprake is van een bijzondere sociaal maatschappelijke situatie. Dit eventueel in combinatie met een schadedossier of een andere bijzondere situatie. NCG is verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten. In Appingedam betreft het 8 adressen. Uiterlijk in het 2de kwartaal 2020 heeft bij deze adressen een kennismakingsgesprek plaatsgevonden.

Programma dorpshuizen

De buurthuizen ASWA en Opwierde worden in 2020 opgenomen en voorzien van een versterkingsadvies. Zodra het versterkingsadvies klaar is wordt de uitvoering in voorbereiding genomen. Buurthuis Westerdraai is reeds voorzien van een versterkingsadvies. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn in gang gezet.

Programma Rijksmonumentale kerken

In 2017 startte Nationaal Coördinator Groningen met de inspectie van kerken in het aardbevings-gebied. Behalve kennis opdoen over de aardbevingsbestendigheid van de Rijksmonumentale kerken kende het inspectieprogramma een tweede doel: is de toegepaste beoordelingsmethodiek (Calvi) geschikt voor toepassing op andere soorten bouwwerken. Voor de geïnspecteerde kerken in de gemeente Appingedam zijn nog geen uitkomsten bekend over het al dan niet voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen.

De zes Damster Rijksmonumentale kerken zijn eind 2019 met level 2 Calvi beoordeeld. In 2020 komen de Calvi-rapporten binnen waarin staat of een kerk wel of niet voldoet aan de norm. Dit rapport wordt besproken met de eigenaar. Als een kerk niet voldoet, dan wordt overlegd wat voor de betreffende kerk de beste aanpak is.

Hoewel geen Rijksmonument wordt de in 2018 opgenomen Baptistenkerk ook in 2020 beoordeeld.

Pilot programma, AGRO panden

Appingedam is een gemeente met diverse actieve agrarische bedrijven. Deze boerderijen ondervinden ook hinder van aardbevingen ten gevolge van de gaswinning in Groningen. Schade en versterken is niet los te zien van het agrarisch ondernemen en eventuele toekomstplannen op het gebied van duurzaamheid en toekomstbestendigheid. Deze problematiek is zo sterk met elkaar verweven dat er momenteel wordt gewerkt aan een programmatische aanpak agrarische bedrijven. Getiteld: toekomstbestendige agrarische sector in de aardbevingsregio van Groningen.

Een eerste stap is inmiddels gezet. Op verzoek van de agrarische tafel heeft NCG een agroloket geopend. Hier kunnen boeren terecht met vragen over de versterking van boerenbedrijfsgebouwen. “Op de website van NCG staat hierover het volgende: Heeft u een agrarisch bedrijf en heeft u vragen over de versterking van uw (bedrijfs)gebouwen? Dan kunt u terecht bij het Agroloket van NCG. De medewerkers van het Agroloket kunnen met u meedenken, informatie geven en u in contact brengen met andere organisaties.” (Bron: NCG)

Hoewel er wordt gewerkt aan een sectoraal agrarisch programma waarin een integrale aanpak van schade, versterken en toekomstbestendigheid wordt beschreven, is het onderdeel ‘versterken’ verbonden met de risico gestuurde aanpak op basis van de HRA-methode.

De opdracht van alle aardbevingsgemeenten is om beschikbare opname- en beoordelingscapaciteit te verdelen. Deze capaciteit is schaars. Wanneer actieve agrarische bedrijven een verhoogd- of licht verhoogd risicoprofiel hebben, zijn ze opgenomen in de plannen van aanpak en kan opname en beoordeling mits voldoende beschikbare capaciteit worden doorgezet.

In totaal zijn er ongeveer 1.500 actieve agrarische bedrijven, verdeeld over alle aardbevingsgemeenten die mogelijk te maken krijgen met versterking. Daarvan hebben of krijgen er 456 inmiddels een plek in de lokale plannen van aanpak. Dit betekent dat het voor ruim 1.000 actieve agrarische bedrijven nog geen plek hebben in de lokale plannen. Het ontbreken van perspectief op het gebied van ‘versterken’ kan verstorend werken voor de integrale aanpak en daarmee voor het agrarisch ondernemen.

Vanwege de sectorale aanpak is er voor actieve agrarische bedrijven een regionale sturing op het agrarische programma. Om de doelmatigheid en effectiviteit van het agrarische programma en de integrale aanpak te waarborgen is het van belang om iedere mogelijkheid aan te grijpen om het onderdeel versterken van actieve agrarische bedrijven -die zich aanmelden voor het agrarische programma- voortvarend op te pakken. Daar waar mogelijk moet ruimte worden geboden zodat een eigenaar verder kan met de integrale aanpak. Dit vergt enige mate van flexibiliteit van de gemeenten, tegelijkertijd ontlast de regionale sturing de lokale plannen van aanpak. Er kan immers gemeente overstijgend gekeken worden naar een slimme en efficiënte manier (een typologie-achtige aanpak o.i.d.) om te voorkomen dat de agrarische aanpak concurrerend is met – of losgekoppeld kan worden van de reguliere versterkingsopgave.

Programma tijdelijke huisvesting

Tijdelijke huisvesting

Onderstaand een overzicht van de aanwezige en in de toekomst benodigde hoeveelheid tijdelijke huisvesting voor bewoners die ten gevolge van de versterking of vervanging van hun woning tijdelijk geen gebruik kunnen maken van hun eigen thuis.

1. Appingedam heeft nu **104 tijdelijke woningen**.
2. Op basis van de voortgang van de projecten die nu in voorbereiding zijn voor uitvoering heeft Appingedam medio 2021, 150 extra tijdelijke huisvestingsadressen nodig (totaal ca. **250 tijdelijke woningen**)
3. Daarna is uitbreiding met nog ca. 200 tijdelijke woningen nodig, dit aantal is echter sterk afhankelijk van de impact van de versterkingsadviezen die dan worden opgeleverd. De gemeente onderzoekt in samenwerking met NCG welke locaties voor tijdelijke huisvesting geschikt zijn. (totaal ca. **450 tijdelijke woningen**)

Met de woningcorporaties wordt gesproken of een deel van de nieuwbouw huurwoningen ingezet kan worden voor tijdelijke huisvesting. Hoewel mogelijk ook bestaande huurwoningen tijdelijk gebruikt zouden kunnen worden is het risico te groot dat daarmee de huurmarkt "op slot gezet wordt" van deze oplossingsrichting wordt dan ook vooralsnog afgezien.

11. Onderzoeksagenda

Stand van zaken PVA 2019

De gebiedsgerichte opnames (inspecties) zijn in Appingedam gestart in 2016, te beginnen in Opwierde-Zuid, later uitgebreid naar andere delen van de wijk Opwierde en naar de wijk Tjamsweer. Delen van deze inspecties hebben geleid tot beoordeling (engineering) en het afgeven van versterkingsadviezen. Ten behoeve van de programma's Heft in eigen Hand en Eigen initiatief zijn in Appingedam woonhuizen opgenomen en beoordeeld. Nog voordat de NCG is opgericht zijn er enkele 'pilots' uitgevoerd door de NAM die tot opname en beoordeling hebben geleid.

Het gasbesluit van minister Wiebes maart 2018 en de versterkingsaanpak gestoeld op het HRA-model hebben min of meer een halt toegeroepen aan het gebiedsgericht inspecteren dat daarvoor per batch gedaan werd. De inspecties worden nu risico-gestuurd geprioriteerd. De panden uit de HRA liggen verspreid over de gemeente Appingedam. Logischerwijze zijn vele van deze panden al opgenomen geweest in het uitgevoerde inspectieprogramma tot 2019. De gevolgen van deze wijziging in de aanpak van de versterking is groot voor de inwoners van Appingedam. Bijvoorbeeld omdat reeds opgenomen panden van voor het gasbesluit niet beoordeeld zijn omdat ze volgens de HRA methode een normaal risico profiel hebben. Voor deze panden is – ivm de laagste prioriteit - nog geen beoordeling opgesteld. Hierdoor zijn eigenaren al geruime tijd in afwachting en onzekerheid over hetgeen al dan niet komen gaat.

Eind 2019 geeft onderstaand overzicht de stand van zaken van de onderzoeksagenda weer:

Aantal adressen op HRA 2019

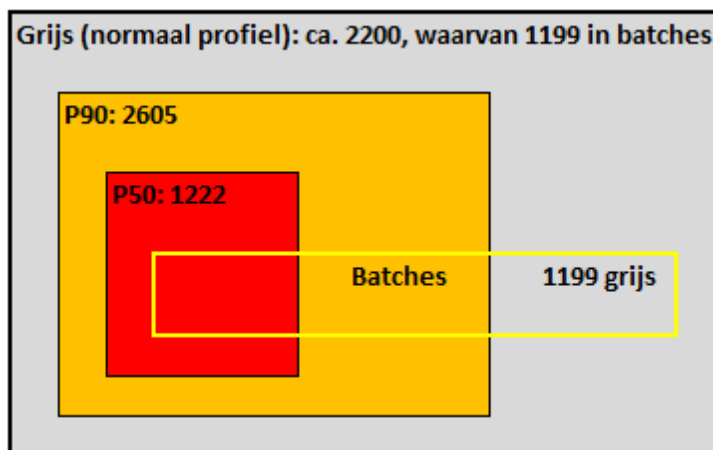
	Aantal	%	resteert
• Adressen op HRA 2019	5026	100%	
• Opgenomen tot eind 2019	3543	70%	1483
• Beoordeeld tot eind 2019	1963	39%	3063
• Project vastgesteld	300	6%	4726
• Uitvoering gereed	123	2%	4903

Aantal adressen op HRA 2019 (met risico profiel)

Onder te verdelen in:	P50 (verhoogd)	P90 (licht verhoogd)	Grijs (normaal profiel)
• Adressen op HRA	1222	2605	1199
• Opgenomen t/m 2019	1061	1314	1004
• Beoordeeld t/m 2019	812	613	538

Het totaal aantal adressen in Appingedam op de HRA van 2019 en de batches bedraagt **5026**. De wens van de gemeente Appingedam is om behalve alle 5026 woningen op de HRA en de batches ook de overige adressen op te laten nemen en te beoordelen. In dat geval gaat het niet om 5026 maar ca. 6000 adressen. Behalve de 1199 adressen met een "normaal risicoprofiel" in de HRA, zijn er namelijk nog ca. 1000 adressen in Appingedam die ook een "normaal" risicoprofiel hebben maar niet op de HRA

staan. Het verschil tussen deze adressen is dat de 1199 adressen op de HRA in de gebiedsgerichte aanpak van de batches zaten en daardoor grotendeels opgenomen en deels beoordeeld zijn en de overige ca. 1000 adressen niet.

De aandacht gaat bij de "beoordelingen" voornamelijk uit naar de panden met verhoogd(p50) en licht verhoogd risico(p90), totaal **3827** adressen. Dat zijn 370 meer dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door verschuivingen in risicoprofiel t.o.v. de HRA 2018. Panden die een hoger risicoprofiel hebben gekregen zijn aangepast in de HRA 2019. Panden die een lager profiel hebben gekregen behouden het risicoprofiel uit de HRA van 2018.

Panden met een normaal profiel hebben de laagste prioriteit in de HRA. In het historisch centrum worden clusters van ca. 10 panden gebiedsgericht opgenomen en beoordeeld, in deze clusters komen behalve panden P50 en P90, ook panden met een normaal risicoprofiel voor.

Opgenomen en beoordeeld in 2019

In onderstaand overzicht is zichtbaar hoeveel opnames en beoordelingen in het plan van aanpak 2019 opgenomen waren en hoeveel daarvan in 2019 daadwerkelijk is gerealiseerd:

	In PVA 2019	gerealiseerd	achterstand
• Opnames	1825	673	1152
• Beoordelingen	1862	435	1427

Geconcludeerd kan worden dat er een forse achterstand is bij het opnemen en beoordelen van het aantal woningen ten opzichte van de aantallen zoals opgenomen in het plan van aanpak van 2019.

Op te nemen en te beoordelen in 2020

Om bovengenoemde achterstand in te halen heeft de NCG ook in 2020 onvoldoende capaciteit ter beschikking voor opnames en beoordelingen. Veel van de niet opgenomen/of beoordeelde adressen zijn echter al wel in opdracht gegeven aan inspectiebureau 's en worden in 2020 opgeleverd.

Voor de 7 aardbevingsgemeenten zijn in totaal 4000 opnames beschikbaar en 1250 beoordelingen.

Onderstaand is de capaciteit weergegeven die voor 2020 voor Appingedam beschikbaar is met het verwachte aantal opnames per kwartaal:

Kwartaal:		Q1	Q2	Q3	Q4
• Opnames;	658 adressen,	190	127	169	169
• Beoordelingen;	95 versterkingsadviezen. Dit betreft in totaal 577 adressen omdat vele complexen dezelfde type woningen betreffen. Een planning per kwartaal is voor de beoordelingen op dit moment nog niet bekend.				

Het plan van aanpak 2020 is wel op adresniveau uitgewerkt maar niet uitgeschreven. Eigenaren worden eerst individueel benaderd indien hun woning in aanmerking komt voor een opname dan wel voor een beoordeling. Behalve bij panden die als P50 (verhoogd risico) zijn aangemerkt, worden opgenomen panden niet automatisch ook beoordeeld. I.v.m. de beperkte beoordelingscapaciteit kunnen daar andere keuzes in gemaakt zijn en/of worden.

Opnames 2020

De beschikbare opname capaciteit van 658 adressen is in overleg met de NCG verdeeld over de adressen die nog niet opgenomen zijn. Bij de selectie van deze op te nemen adressen in 2020 is in principe de volgende prioritering aangehouden:

- "nieuwe" verhoogd risico (p50) adressen uit de HRA 2019
- "Oude" licht verhoogd risico (p90) adressen die voorkomen op de HRA 2018
- Recente licht verhoogd risico (p90) adressen die voorkomen op de HRA 2019
- Afmaken van gebieden (Opwierde, Tjamsweer, centrum enz.)

Een uitzondering op bovenstaande prioritering komt voor omdat er bv. voor Agropanden een afzonderlijk pilot programma in voorbereiding is. Tevens is op een aantal locaties prioriteit gegeven aan oudere woningen t.o.v. recent gerealiseerde woningen, deze worden in dat geval opgenomen in het programma van 2021.

Ook zijn enkele panden met een normaal risicoprofiel geselecteerd indien deze als laatste "plukje" in een deel van de wijk nog niet opgenomen zijn, daar waar de omliggende woningen wel allemaal opgenomen zijn of worden.

Beoordelingen 2020

Met de beschikbare capaciteit van 95 beoordelingen (unieke versterkingsadviezen) in 2020 kunnen in Appingedam meer adressen beoordeeld worden omdat het veelal seriematige woningbouw betreft. Het gaat hierbij om 577 adressen. De beschikbare capaciteit is voor 2020 grotendeels ingezet voor de beoordeling van seriematige projecten opdat daarmee zo snel mogelijk zo veel mogelijk adressen veilig gemaakt kunnen worden. Ook hier is in principe de zelfde prioritering aangehouden als bij de opnames. Met de zelfde kanttekeningen.

Oplevering beoordelingen in 2020

Een groot deel van de in 2019 opgenomen en beoordeelde adressen worden in 2020 opgeleverd. Dit gaat volgens opgaaf van de NCG om plusminus 900 beoordeelde adressen waarvan 470 adressen p50 en 439 adressen p90. Voor de p50 adressen is budget gereserveerd en kunnen de voorbereidingen voor de uitwerking van de versterking in gang gezet worden nadat de beoordelingen gedeeld zijn. Voor de p90 adressen dient de Minister nog een besluit te nemen.

Nadat de beoordelingen opgeleverd zijn moet een "normbesluit" genomen worden. Indien een pand niet voldoet wordt op basis van het normbesluit een plan voor versterking uitgewerkt. Deze uitwerking is afhankelijk van het programma waarin de desbetreffende woning wordt opgenomen. Op dit moment is nog niet duidelijk welk adres in welk programma wordt opgenomen. Het proces dat de NCG volgt is in bijlage B. projectfasering opgenomen.

12. Vooruitblik na 2020

Op te nemen en te beoordelen na 2020

Indien de opnames en beoordelingen in 2020 volgens planning gerealiseerd worden, moeten na 2020 nog ruim 1800 adressen opgenomen worden om alle woningen in Appingedam te kunnen voorzien van een beoordeling. Het aantal adressen dat na 2020 nog beoordeeld moet worden is ruim 3400.

De gemeente Appingedam gaat er hierbij vanuit dat te zijner tijd alle woningen - dus ook alle woningen met een normaal risicoprofiel - opgenomen en beoordeeld zijn. Totaal ruim 6.000 adressen. Deze aantallen vormen de basis voor de te plannen opnames en beoordelingen in 2021 en zo nodig later.

Uitvoeringsagenda na 2020

Begin 2020 is - in het kader van de versterking - gestart met de vervanging van de eerste woningen in Opwierde Zuid. De realisatie van dergelijke grootschalige projecten neemt meerdere jaren in beslag. Achtereenvolgens - en zo mogelijk parallel - worden Opwierde Zuid, Opwierde 1 en het Historisch centrum in uitvoering genomen. Daarna volgen de panden waarvan de prioriteit op basis van de HRA systematiek bepaald is. Een planning voor de uitvoering is behalve voor Opwierde Zuid, op het moment van schrijven van het plan van aanpak niet concreet. Deze zal sterk afhankelijk zijn van de mate waarin projecten gebundeld kunnen worden en de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting. In de bijlagen is een prognose gegeven van de benodigde tijdelijke huisvesting waarin te zien is dat de beschikbare tijdelijke huisvesting (ruim) onvoldoende is voor de projecten zoals die nu bekend zijn. Beschikbaarheid van locaties is daarbij ook een aandachtspunt.

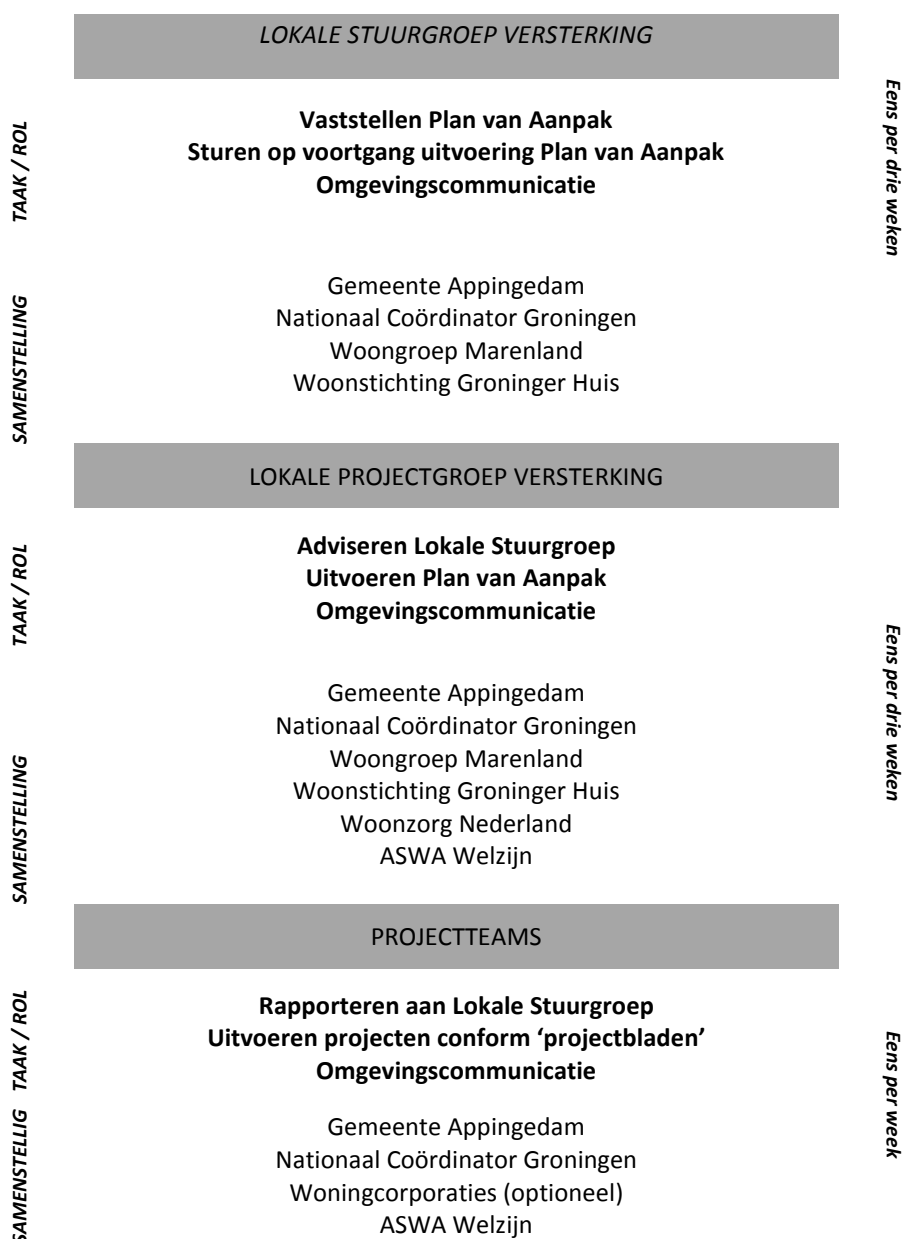
Ook de impact van de nog op te leveren versterkingsadviezen is hierop van invloed. Hierover heeft NCG nog onvoldoende informatie kunnen vrijgeven. Deze zullen – zo wordt verwacht - naar mate de tijd voortschrijdt minder ingrijpend worden en daardoor minder tijd, geld, overlast en tijdelijke huisvesting vergen. De gemeente heeft hierop weinig tot geen invloed.

Aanpassing van de NPR2018

Op 1 juli van 2020 wordt een aanpassing verwacht van de NPR9998 van 2018. Deze aanpassing wordt door onafhankelijke adviseurs van de rijksoverheid opgesteld, hierin heeft de gemeente geen zeggenschap. Deze aangepaste NPR zal voor het eerst rekening houden met de versnelde afbouw van de gaswinning naar nul in de zomer van 2022. Verwacht wordt dat deze aanpassing tot sterk gereduceerde versterkingsmaatregelen zal leiden voor de woningen/panden die met deze NPR doorgerekend zullen worden.

13. Organisatie en capaciteit

De gemeente Appingedam kenmerkt zich door de korte lijnen tussen de verschillende partners. Zaken worden op grotere schaal geregeld waar dat kan, maar waar een kleinschalige aanpak een beter effect geeft, dan wordt hier voor gekozen. Binnen de in hoofdstuk 4 genoemde lokale context wordt voorliggend Plan van Aanpak uitgevoerd in sterke gezamenlijkheid tussen de deelnemende partijen. Onderstaand schema geeft aan welke taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn belegd op de verschillende niveaus: bestuurlijk, tactisch en operationeel.

De aanpak vraagt om het beschikbaar hebben van de nodige capaciteit voor opnames, beoordeling, voorbereiding en uitvoering. Wanneer niet in beschikbaarheid van deze capaciteit wordt voorzien en andere randvoorwaarden zoals kaders, regelingen en budget niet tijdig op orde zijn, dan zal voorliggend Plan van Aanpak geen enkele kans van slagen hebben. De werkzaamheden binnen de onderzoeksagenda worden

uitgevoerd door Nationaal Coördinator Groningen en door hen ingeschakelde bedrijven zoals inspectiebureaus, bouwaannemers en engineerings-bureaus. De capaciteit die beschikbaar is voor engineering dient maximaal te worden benut. Daarnaast zullen gemeente Appingedam, woningbouwcorporaties en welzijnsorganisaties werken aan het combineren van de fysieke aanpak met de sociaal-maatschappelijke aanpak.

Wellicht meer nog dan bovengenoemde capaciteiten is er behoefte aan uitbreiding van de tijdelijke huisvesting. Indien er op korte termijn geen uitbreiding van de capaciteit gerealiseerd wordt zal de uitvoering door gebrek aan tijdelijke huisvesting stagneren.

14. Communicatie

Strategische uitgangspunten

Informatie naar bewoners moet transparant, eenduidig en toegankelijk zijn. De communicatie naar inwoners is pro-actief en zo persoonlijk (maatwerk) mogelijk. De informatie is zo informatief mogelijk, van aard en ondersteunt eigenaren van woningen bij het maken van afwegingen over de eventuele versterking van de woning.

Rollen en verantwoordelijkheden

De bewoner krijgt in het versterkingsproces te maken met vele partijen. Het is van belang dat bewoners weten wie deze partijen zijn en dat er zorgvuldige afstemming tussen deze partijen plaatsvindt over wie wanneer met een bewoner communiceert.

De partijen die wij onderscheiden zijn;

Gemeente

Geeft de kaders aan over het lokale plan van aanpak en de prioritering. De gemeente blijft daarnaast verantwoordelijk voor de communicatie in het gebied waar de versterking plaatsvindt; gericht op algemene voortgang van versterking in het gebied. NCG en Gemeente blijven voortdurend met elkaar in contact over eventuele veranderingen in of actualiteiten die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van het Plan van Aanpak.

Nationaal Coördinator Groningen (NCG)

Is als uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de communicatie vanaf het moment dat een pand is geprioriteerd en is opgenomen in het lokale plan van aanpak van de gemeente.

Op het moment dat een pand is opgenomen in het versterkingsprogramma communiceert NCG langs (inhoudelijke) mijlpalen of deelresultaten in het versterkingsproces. Dit is op de volgende momenten:

- Start opname & beoordeling
- Normbesluit
- Individuele afstemming bewonerswensen
- Advies versterkingsbesluit
- Aanbesteding

- Verhuizing naar tijdelijke huisvesting (indien nodig)
- Start uitvoering
- Verhuizing naar de nieuwe of versterkte woning
- Aannemer

Tijdens de uitvoering van de versterkingsmaatregelen is de aannemer verantwoordelijk voor de projectcommunicatie, specifiek gericht op de inwoners waarvan hun huis wordt versterkt. De aannemer voert de communicatie naar bewoners en omwonenden uit onder regie van de NCG.

Woningcorporatie

Is verantwoordelijk voor de communicatie naar de eigen huurders en stemt dit zorgvuldig af met eerder genoemde partijen.

In de communicatie naar bewoners staat altijd duidelijk wie de afzender is via logo, ondertekening en contactgegevens.

15. Rapportage en monitoring

NCG is verantwoordelijk voor het monitoren van de voortgang van de versterking. Als gemeente voeren we regelmatig overleg met NCG over de voortgang. In de lokale Stuurgroep wordt waar nodig bijgestuurd. NCG werkt momenteel aan een uitgebreider rapportage en monitoringssysteem. Hierin zijn voor het gehele versterkingsproces 21 ijkpunten gedefinieerd op basis waarvan de stuurgroep geïnformeerd kan worden over de actuele stand van zaken en de voortgang.

16. Risico's

Impact op bewoners en de stad

De versterking heeft grote impact op onze bewoners en op de stad. Zeker in de gebieden waar sprake is van grootschalige sloop-nieuwbouw en ingrijpende versterking en bewoners voor langere tijd uit hun huis moeten. Ook komt er een moment waarop grote verschillen in de versterkingsopgave duidelijk worden en woningen niet versterkt worden terwijl nabij gelegen woningen uit eerdere programma's zojuist vervangen zijn en opgeleverd. De verschillende aanpakken per batch, waarbij de uitgangspunten, de financiering en de begeleiding verschilt zijn daarbij niet bevorderlijk bij het scheppen van duidelijkheid over de aanpak. Tevens staat de versterking op gespannen voet met de historische en monumentale panden in Appingedam omdat met de versterking het karakter van de panden mogelijk aangetast wordt.

Tijdelijke huisvesting

De huidige capaciteit voor tijdelijke huisvesting is ruim onvoldoende voor de opgave zoals deze op dit moment bekend is. Indien hierin niet op korte termijn wordt voorzien zal dat invloed hebben op de voortgang van de versterking.

Capaciteit NCG en gemeente

De organisatorische capaciteit bij NCG is mogelijk een knelpunt zolang vacatures voor projectmanagers en bewonersbegeleiders niet zijn ingevuld. Daarnaast wordt met het grote aantal planvormingstrajecten steeds meer gevraagd van de gemeentelijke organisatie. Door NCG wordt bekeken of en op welke wijze gemeenten ondersteund kunnen worden in onder andere het vergunningverleningsproces.

Kosten openbare ruimte

Bij de uitvoering van de versterking is sprake van extra kosten om de versterking mogelijk te maken zoals aanpassingen aan de openbare ruimte zoals (tijdelijke) wegen, openbaar groen, voor nutsvoorzieningen etc. De zogenaamde "inpassingskosten". Hiertoe is in 2019 75 miljoen voor de regio beschikbaar gesteld waarover nog geen concrete afspraken gemaakt zijn maar inmiddels wel kosten worden gemaakt door de gemeente.

17. Bijlagen

- A - Batches
- B - Projectfasering
- C - Prognose Tijdelijke Huisvesting
- D - Begrippenlijst

Bijlage A. Batches

Vanaf het moment dat de versterking in gang gezet is heeft NAM en later het CVW gewerkt met batches (partijen/een groep) van ca. 1500 woningen verspreid in het gebied waarvan steeds een deel in Appingedam.. Onderstaand de batches zoals we die kennen waarbij de batch 1467 de oudste is. Omdat de randvoorwaarden en afspraken per batch verschillen onderstaand overzicht.

1.467+

Van batch 1.467+ wordt de versterking onverkort uitgevoerd. Dit geldt voor de volledige batch, ongeacht het risicoprofiel. De eigenaar beslist of het aanbod van de versterkingsmaatregelen kan worden uitgevoerd. Als een eigenaar instemt, dan wordt het vervolgtraject doorlopen.

1.588

Over batch 1588 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen het Rijk en de betreffende gemeenten. Ook in dit geval hebben alle eigenaren de mogelijkheid om het liggende versterkingsadvies uit te voeren, of te kiezen voor sloop/nieuwbouw indien dit binnen het versterkingsbudget kan. Het verschil met batch 1.467+ is dat de eigenaren uit batch 1.588 zelf beschikking krijgen over het budget voor de versterking, in de vorm van een depot en dat zij dit budget zonder schotten kunnen inzetten. Eigenaren dienen hiervoor een subsidie aan te vragen via de gemeente / NCG (ondergebracht bij SNN) en kunnen hiermee zelf sturing geven aan hun plannen. Het budget voor sloop/nieuwbouw wordt bepaald op grond van een vastgesteld rekenmodel, de prijslijst. Tussen gemeenten en het Rijk zijn afspraken gemaakt over de geldstromen, hardheidsclausules, maatwerk, een risicofonds en een bestuurlijk ventiel.

1.581

Binnen batch 1.581 worden gebouwen uitgevoerd volgens liggend versterkingsadvies. Uitzonderd zijn de zorgpanden. Deze panden gaan volgens de afspraken van het zorgconvenant. In Appingedam staan geen reguliere woningen die binnen de batch 1581 vallen, wel zorgwoningen.

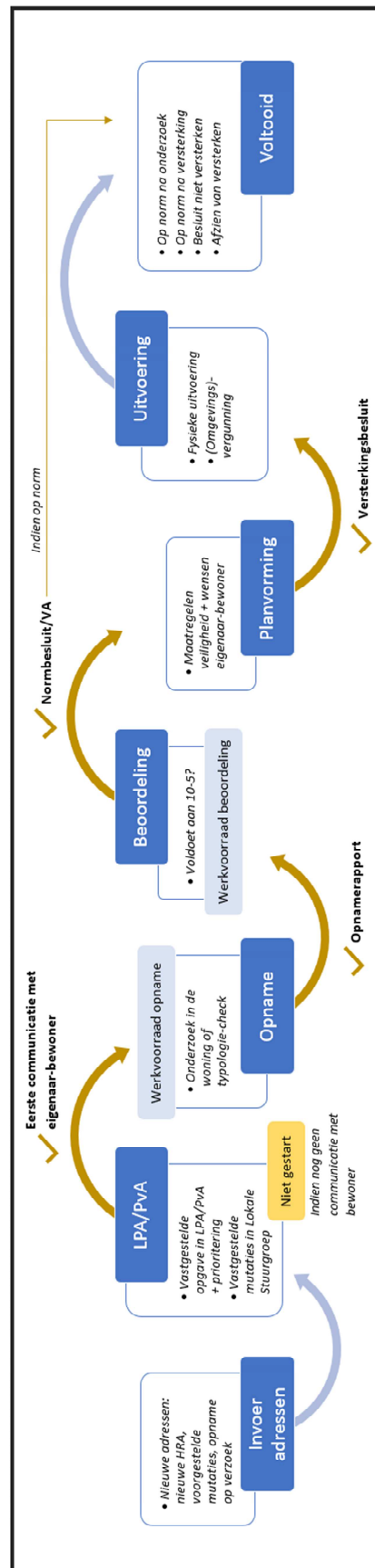
Heft in Eigen Hand en Eigen Initiatief

Deze versterkingsadviezen worden uitgevoerd conform het liggend versterkingsadvies.

3.260

Deze batch bestaat voor een deel uit zorggebouwen die zijn ondergebracht in het zorgprogramma, deze worden daar dan ook opgepakt. Daarnaast zijn een aantal technische versterkingsadviezen beschikbaar van andere gebouwen in deze batch. Bestuurlijk is afgesproken dat de liggende en nog op te leveren versterkingsadviezen van gebouwen met een verhoogd risicoprofiel of een licht verhoogd risicoprofiel worden uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van de uitgevoerde steekproef van de batch 1581, wordt een besluit genomen hoe wordt omgegaan met de gebouwen met een normaal risicoprofiel binnen deze batch.

Bijlage B. Projectfasering

Bijlage C. Prognose Tijdelijke Huisvesting

Planning tijdelijke huisvesting Appingedam										opgesteld : S.Wieringa datum: febr 2020												 Rijksoverheid			
Project	Eigenaar	aantal bestand	2020				2021				2022				2023				2024						
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
koop																									
gemetseld	Kopers	69	30	30	30	30	39	39	39	39	39														
vliesgevel	kopers	163			43	43	40	40	40	40	40	40	40												
drive in Opwierdeweg	kopers	103									50	50	50	50	53	53	53								
drive in Huisman/Sch	Kopers	47					47	47	47	47															
bronswoningen	kopers	133			65	65	65	65	68	68	68	68													
historisch centrum	kopers				20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
subtotaal																									
			30	30	158	158	211	211	211	264	264	217	178	73	73	73	73	73	20	20	20	20	20	20	20
huur																									
gemetseld	Marenland	164	20	20	20	20	45	45	45	45	45														
bronswoningen	GH/marenl	22					22	22	22	22	22														
Meester Borgesiusstraat	Marenland	21					10	10	10	10	10														
burg Klauckelaan e.o fase I	Marenland	39								39	39	39	39												
burg Klauckelaan e.o fase II	Groninger Huis	38										38	38	38	38										
George van Saksenlaan	Marenland	28								8	8	8	8												
Hackerthstraat fase I	Groninger Huis	15					15	15	15	15															
Hackerthstraat fase II	Groninger Huis	15										15	15	15	15										
hofjes	Marenland	224										60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
subtotaal																									
			20	20	20	20	82	92	139	139	215	160	113	113	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
totaal																									
beschikbaar			50	50	178	178	293	303	403	403	432	338	186	186	133	133	133	133	80	80	80	80	80	80	80
saldo			104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104
			54	54	-74	-74	-189	-199	-299	-299	-328	-234	-82	-82	-29	-29	-29	-29	24	24	24	24	24	24	24

- **Beoordeling:** Onderzoek of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
- **Bouwimpuls:** Eén van de versnellingsmaatregelen. Op 5 februari 2020 hebben 6 regionale bouwbedrijven en het Rijk een akkoord ondertekend. De bouwbedrijven gaan samenwerken in een *Bedrijfsbureau*.
- **Heft in Eigen Hand/Eigen Initiatief:** Programma's van NCG waarbij eigenaren zelf regie hebben over de versterking van hun woning. De programma's gaan door op basis van gewekte verwachtingen.
- **HRA:** De Hazard and Risk Assessment is een jaarlijks onderzoek naar de veiligheidsrisico's in het aardbevingsgebied. Onderdeel van dit onderzoek is het risicomodel, waarmee op basis van een probabilistische methode de waarschijnlijkheid wordt aangegeven of een woning wel of niet voldoet aan de veiligheidsnorm. De Mijnraad heeft dit risicomodel gebruikt in haar advies.
- **Inspectie:** Onderzoek naar de constructieve eigenschappen van een gebouw. In de nieuwe aanpak wordt dit opname genoemd.
- **Licht verhoogd risicoprofiel (p90):** Gebouwen waarvan het mogelijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Mijnraadadvies:** Op 29 juni 2018 heeft de Mijnraad advies uitgebracht aan de minister van EZK over wat de gevolgen zijn van het verlagen van de gaswinning voor de veiligheid en wat dit betekent voor de versterkingsoperatie. De minister van EZK heeft op 2 juli een besluit genomen over het vervolg van de versterkingsoperatie.
- **NCG:** Nationaal Coördinator Groningen, uitvoeringsorganisatie voor versterking.
- **Noodverband:** aanvullingen op de HRA lijst.
- **Normaal risicoprofiel:** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Normbesluit:** Het besluit waarin staat of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm (10^{-5}), omvat de soort maatregelen die nodig zijn om het gebouw op norm te krijgen en een indicatie van de kosten. Na het nemen van het normbesluit start de planvormingsfase. NCG neemt het normbesluit namens de minister van BZK.
- **NPR (9998):** De Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998 is de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. De meest recente versie van NPR 9998 dateert van november 2018.
- **Opname:** Zie Inspectie.
- **Risicoprofiel:** Op basis van het risicomodel in de HRA is aan alle woningen in het aardbevingsgebied een risicoprofiel toegekend. Dit risicoprofiel geeft de waarschijnlijkheid aan dat een woning niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
- **Veiligheidsnorm:** In 2015 heeft de Commissie Meijdam geadviseerd om in Groningen de veiligheidsnorm 10^{-5} te hanteren. Dat betekent dat de kans dat een individu overlijdt als gevolg van aardbevingen kleiner moet zijn dan eens per 100.000 jaar. Deze veiligheidsnorm is het uitgangspunt in de NPR. Als na doorrekening van een gebouw blijkt dat de kans op overlijden groter is dan eens per 100.000 jaar, zijn versterkingsmaatregelen noodzakelijk.
- **Verhoogd risicoprofiel (p50):** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Versterkingsadvies (VA):** In een versterkingsadvies staan de maatregelen die nodig zijn om een gebouw te laten voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen.
- **Versterkingsbesluit:** Het besluit waarin de maatregelen zijn uitgewerkt om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, waarbij rekening is gehouden met voorkeuren van de eigenaren en bewoners. Na het nemen van het versterkingsbesluit start (de voorbereiding van) de uitvoering.

